

- а) документ у којем је детаљно описана имплементација Закона о заштити личних података, посебно у дијелу сигурности и обраде података;
 - б) најновију верзију сертификата ISO/IEC 27001 важећу у тренутку подношења документације;
 - ц) изјаву о обиму услуга које пружа у складу са овим законом;
 - д) изјаву којом гарантује да нема и неће бити преноса података ван Федерације;
 - е) друге документе које одреди Министарство.
- (3) Посреднички сервис је дужан, најкасније у року од 60 дана од истека ваљаности сертификата ISO/IEC 27001, без одлагања доставити Пореској управи најновију верзију сертификата.
 - (4) Уколико посреднички сервис не поступи у складу са ставом (3) овог члана, Пореска управа ће га уклонити са Листе регистрованих посредничких сервиса.
 - (5) Пореска управа је дужна обавијестити обвезнике примјене овог закона који имају уговор са посредничким сервисом о његовом брисању са Листе регистрованих посредничких сервиса.
 - (6) Посреднички сервис дужан је осигурати гаранцију у складу са чланом 33. став (4) овог закона, при чему се сходно примјењују одредбе члана 34. овог закона.

Члан 65. **(Обавезе посредничког сервиса)**

- (1) Посреднички сервис одговоран је за софтверско рјешење које нуди за потребе размјене е-фактура.
- (2) За исправно издавање и запримање е-фактура одговоран је обвезник фискализације.
- (3) Посреднички сервис и издавалац или прималац е-фактуре склапају уговор којим уређују међусобна права и обавезе.

Члан 66. **(Обавезе приступне тачке која није посреднички сервис)**

- (1) Приступна тачка која није посреднички сервис приступа тестирању усклађености које проводи Пореска управа, без обавезе доставе документације из члана 64. став (2) овог закона.
- (2) Приступна тачка која успјешно заврши тестирање добија потврду о усклађености, али се не објављује на Листи регистрованих посредничких сервиса.

Одјељак Д. Прекид електронске везе

Члан 67. **(Прекид електронске везе)**

- (1) У случају прекида успостављене електронске (интернет) везе, обвезник фискализације може издати фискалне рачуне са подацима прописаним

чл. 13. и 18. овог закона, без података о ВБР-у, уз обавезу да фискални рачун садржи СБР и буде одштампан на папиру.

- (2) Обвезник из става (1) овог члана дужан је у року од 48 сати од дана прекида успоставити електронску везу и све рачуне издате у складу са ставом (1) овог члана доставити Пореској управи на начин који пропише Министар, као и примаоцу фискалног рачуна.
- (3) Рачуни издати према ставу (1) овог члана сматрају се уредно фискализацијом ако је поступак фискализације завршен у року из става (2) овог члана.
- (4) Уколико обвезник не може успоставити електронску везу због промјене уређаја, немогућности успоставе везе за коју је одговоран пружалац услуге или због више силе, дужан је о томе обавијестити Пореску управу и доставити одговарајућу документацију или доказ, на начин који пропише Министар.
- (5) Пореска управа додјељује ВБР свим рачунима достављеним у складу са ставом (2) овог члана и враћа их обвезнику као потврду пријема накнадно посланих рачуна.

Члан 68. (Прекид рада ЕСЕТ-а)

- (1) У случају потпуног прекида рада услјед неисправности ЕСЕТ-а, обвезник фискализације може изнајмити ЕСЕТ у складу са чланом 40. овог закона.
- (2) У случају немогућности поступања у складу са ставом (1) овог члана, обвезник фискализације може издавати рачуне на блоку писаних фискалних рачуна.
- (3) Прије почетка употребе, посебан блок писаних рачуна мора бити одобрен од стране Пореске управе.
- (4) У случају из става (2) овог члана, обвезник је дужан обезбиједити други ЕСЕТ у року од два дана од дана када је први ЕСЕТ престао радити.
- (5) Сви писани фискални рачуни издати у складу са ставом (2) овог члана морају бити унесени у ЕСЕТ и достављени Пореској управи путем електронске везе, у складу са прописом из члана 67. став (2) овог закона, као и достављени примаоцу рачуна.
- (6) Пореска управа додјељује ВБР свим примљеним фискалним рачунима из става (5) овог члана и враћа их обвезнику као доказ о пријему накнадно предатих рачуна.
- (7) На захтјев клијента, обвезник фискализације дужан је издати рачун са ВБР након завршене накнадне процедуре фискализације.
- (8) Министар ће подзаконским актом прописати садржај и поступке за валидацију посебног блока писаних рачуна, као и начин и поступак накнадне фискализације тих рачуна.

Члан 69. (Подручја гдје није могуће успоставити електронску везу)

- (1) Ако обвезник који издаје рачун обавља дјелатност на мјесту гдје није могуће успоставити електронску везу (интернет) за размјену података са Пореском управом, дужан је користити ЕСЕТ у off-line моду, без ВБР-а, и

ослобођен је обавезе издавања е-фактуре док се не омогући електронска веза (интернет).

- (2) Прије коришћења ECET-а у off-line моду, обвезник из става (1) овог члана је дужан Пореској управи доставити потврду о немогућности успостављања интернет везе, издату од надлежног органа за електронске комуникације.
- (3) Обвезник из става (1) овог члана је дужан Пореској управи до десетог у текућем мјесецу за претходни мјесец доставити фискалне рачуне из off-line рада на начин који одреди Пореска управа.
- (4) Након пријема рачуна из става (3) овог члана, Пореска управа одређује ВБР за сваки појединачни рачун.

Члан 70.

(Провјера могућности успостављања електронске везе)

- (1) Обвезник фискализације подноси надлежном органу за електронску комуникацију захтјев за издавање потврде из члана 69. става (2) овог закона ради издавања потврде о могућности успостављања електронске везе.
- (2) Уз захтјев из става (1) овог члана обвезник доставља сљедеће документе:
 - а) податке о мјесту обављања дјелатности (адреса, општина и географске координате);
 - б) изјаву оператера јавне фиксне електронске комуникационе услуге о недоступности услуге приступа интернету одговарајућег квалитета на локацији обављања дјелатности;
 - ц) изјаву оператера јавних мобилних електронских комуникационих услуга о недоступности услуге приступа интернету одговарајућег квалитета на локацији обављања дјелатности.
- (3) Надлежни орган за електронску комуникацију доноси акт којим потврђује доступност или недоступност услуге приступа интернету на мјесту обављања дјелатности, и то у року од 30 дана од дана пријема захтјева.
- (4) Издата потврда из става (3) овог закона вриједи једну годину од дана издавања.
- (5) Обвезник фискализације дужан је прије истека рока важења потврде поднијети захтјев за њезино обнављање уколико и даље постоји недоступност услуге приступа интернету.

Члан 71.

(Фискализација корективних докумената)

- (1) Све обавезе прописане овим законом за издавање рачуна, отпремнице и наруџбенице примјењују се и на издавање корективних рачуна, отпремница и наруџбеница који се издају за дјелимично или потпуно враћање робе или услуге. Фискализација се проводи и за рачуне с негативним износима.
- (2) Корективни рачуни морају садржавати јединствене идентификаторе оригиналног рачуна, отпремнице и наруџбенице који се исправља, и то: ВБР и СБР.

- (3) Министар ће подзаконским актом детаљније уредити начин састављања, издавања и фискализације корективних рачуна, отпремнице и наруџбенице.

Одјељак Е. Плаћање рачуна

Члан 72.

(Регистрација података за безготовинско плаћање)

- (1) Банке, њихови организациони дијелови на територији Федерације, те други посредници који обављају безготовинска плаћања за е-фактуре које су већ фискализоване, дужни су Пореској управи електронски пријавити извршену уплату у року од 24 сата од дана плаћања.
- (2) Субјекти из става (1) овог члана обавезни су користити одобрено софтверско рјешење које омогућава повезивање издатих е-фактура с уплатама и комуникацију с Пореском управом путем сигурне електронске везе (интернет).
- (3) Субјекти из става (1) овог члана региструју се у ЦПФ-у и, приликом извршења уплата е-фактура, било у своје име или у име клијената, електронски достављају податке о извршеним уплатама Пореској управи.
- (4) Подаци који се достављају Пореској управи морају садржавати најмање сљедеће елементе:
- а) јединствени матични број клијента (лица које плаћа рачун);
 - б) јединствени матични број субјекта из става (1) овог члана;
 - ц) СБР плаћеног рачуна;
 - д) плаћени износ;
 - е) датум плаћања.
- (5) Уколико субјекти из става (1) овог члана немају све податке из става (4) овог члана, дужни су их прибавити од клијента и не смију извршити уплату док клијент не достави тражене податке.
- (6) По пријему података, Пореска управа аутоматски провјерава њихову потпуност и тачност те евидентира уплату фискализованог рачуна. Након успјешне провјере, Пореска управа шаље субјектима из става (1) овог члана потврду о успјешној регистрацији података путем електронске везе.
- (7) Уколико подаци нису потпуни или тачни, Пореска управа шаље субјекту из става (1) овог члана обавијест о неуспјешној регистрацији с образложењем грешке путем електронске везе.
- (8) Ако је грешка настала поступцима или пропустима субјекта из става (1) овог члана, исти је дужан исправити грешку и поновити поступак. Ако грешка није настала његовом кривицом, дужан је о томе обавијестити клијента или платиоца у року од 24 сата од пријема обавијести. Клијент или платилац је тада обавезан исправити грешку и обавијестити субјект из става (1) овог члана, који мора поновити поступак из става (3) овог члана.
- (9) Изнимно ставу (1) овог члана, ако се плаћање извршава преко посредника који нема сједиште или стално боравиште у Федерацији, пореског заступника, или ако безготовинско плаћање обавља сам клијент без посредника, или ако се плаћање врши на основу понуде прије издавања е-фактуре, у тим случајевима, обвезник врши самофактурисање.

- (10) На начин из става (9) овог члана, обвезник који издаје рачун дужан је поступити исто и у случају плаћања путем замјене, преноса права или дугова, одрицања од обавезе и слично.
- (11) Подаци о плаћању достављају се за сва плаћања, било да је плаћен цијели износ рачуна или само дио. Изузетак је обвезник који сам региструје плаћања куповине према ставу (9) овог члана, који евидентира укупан износ за сваки рачун у претходном мјесецу.
- (12) Све обавезе из овог члана примјењују се и у случају отказивања, промјене извршеног плаћања, те дјелимичног или потпуног поврата уплаћеног износа за одређену е-фактуру. У случају поврата, шаље се порука с истим подацима из става (4) овог члана, уз ознаку негативног износа.

Члан 73.

(Техничке и функционалне карактеристике)

Министар ће подзаконским актом, на приједлог Стручног одбора за фискалне системе, уредити техничке и функционалне карактеристике софтверског рјешења из члана 72. овог закона и начин комуникације с Пореском управом.

V. НАДЗОР НАД ПРОВОЂЕЊЕМ ОВОГ ЗАКОНА

Одјељак А. Надзор

Члан 74.

(Надзор над примјеном закона)

- (1) Надзор над примјеном овог закона и припадајућих подзаконских аката врши Министарство.
- (2) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона и припадајућих подзаконских аката врше инспектори Пореске управе.
- (3) Изузетно ставу (2) овог члана, инспекцијски надзор над обавезом издавања рачуна, отпремница и наруџбеница и забраном оглашавања врше и инспектори Федералне управе за инспекцијске послове, путем тржишног инспектората.

Члан 75.

(Надзор над коришћењем ЕСЕТ-а)

- (1) Инспектори Пореске управе могу вршити надзор у пословним просторијама обвезника фискализације ради провјере правилног евидентирања рачуна путем ЕСЕТ-а, у складу с посебним прописима, ради утврђивања чињеница значајних за опорезивање.
- (2) Надзор из става (1) овог члана укључује и провјеру усклађености коришћења ЕСЕТ-а с одредбама овог закона.

Одјељак Б. Забрањене активности

Члан 76.

(Забрањено оглашавање)

Комерцијално оглашавање, маркетинг или било који облик рекламе за ЕСЕТ који

не испуњавају захтјеве прописане овим законом и припадајућим подзаконским актима, а намијењени су за евидентирање трансакција, забрањени су на територији примјене овог закона.

Члан 77.

(Забрањена употреба неодобреног ЕСЕТ-а)

Обвезнику фискализације забрањено је користити хардвер или софтвер система за издавање рачуна уколико произвођач, заступник или хардверско и/или софтверско рјешење нису регистровани или одобрени за стављање у промет на територији примјене овог закона.

Члан 78.

(Забрањена злоупотреба личних података)

- (1) Лични подаци прикупљени у сврху издавања рачуна и провођења фискализације смију се користити искључиво за те сврхе или за друге сврхе у складу са сврхом њиховог прикупљања.
- (2) Односи између клијента и посредника, издаваоца рачуна или пружаоца услуга информационих технологија, у својству администратора и обрађивача личних података, регулирани су прописима о заштити личних података, а односе се на прикупљање, пријем, слање, чување и обраду података у поступку издавања рачуна.
- (3) При коришћењу личних података примјењују се одредбе прописа који уређују заштиту личних података.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Одјељак А. Посебне мјере

Члан 79.

(Мјере забране обављања дјелатности због непосједовања ЕСЕТ-а)

- (1) Ако инспектор приликом надзора утврди да обвезник фискализације не посједује ЕСЕТ чија је употреба одобрена овим законом, или посједује информациони систем за издавање рачуна који нема одобрење према овом закону, изриче му забрану обављања дјелатности на 90 дана.
- (2) Ако исти обвезник у року од једне године од извршења прекршаја из става (1) овог члана поново почини исти прекршај, инспектор му изриче забрану обављања дјелатности на 120 дана.
- (3) Забране из ст. (1) и (2) овог члана проводе се печатењем простора за обављање дјелатности.

Члан 80.

(Мјере забране обављања дјелатности због неиздавања рачуна или отпремнице или наруџбенице)

- (1) Ако инспектор приликом надзора утврди да обвезник фискализације не издаје рачуне, отпремнице и наруџбенице путем ЕСЕТ-а у тренутку фискализације трансакција, изриче му забрану обављања дјелатности на 90 дана.

- (2) Ако исти обвезник у року од једне године од извршења прекршаја из става (1) овог члана поново почини исти прекршај, изриче му се забрана обављања дјелатности на 120 дана.
- (3) Забране из ст. (1) и (2) овог члана проводе се печатењем простора за обављање дјелатности.

Члан 81.

(Мјере због непријављивања изнајмљеног ЕСЕТ-а)

- (1) Ако инспектор утврди да обвезник фискализације посједује изнајмљени ЕСЕТ који није пријављен Пореској управи, изричу се следеће мјере:
 - а) обвезнику фискализације забрана обављања дјелатности на 90 дана;
 - б) овлашћеном сервису трајна забрана обављања дјелатности.
- (2) Мјере из става (1) овог члана доносе се појединачним рјешењима Пореске управе, која се достављају починиоцима уз образложење.

Члан 82.

(Отклањање неправилности)

- (1) Ако се у надзору утврде повреде овог закона или прописа донесених на његовој основи, осим оних за које се изричу мјере забране прописане овим законом, инспектор доноси рјешење којим налаже обвезнику фискализације да у року од најмање седам, а највише тридесет дана отклони утврђене неправилности.
- (2) Ако обвезник не поступи по рјешењу из става (1) овог члана у датом року, Пореска управа може изрећи мјеру забране из члана 79. овог закона.
- (3) Мјера из става (2) овог члана траје док обвезник не отклони неправилности.

Одјељак Б. Новчане казне

Члан 83.

(Тешки прекршаји)

- (1) Новчаном казном од 8.000,00 КМ до 30.000,00 КМ казниће се правно лице за прекршај ако:
 - а) не издаје рачун у складу с чланом 5. ставом (2) овог закона,
 - б) не издаје отпремнице у складу с чланом 5. ставом (3) овог закона,
 - ц) не издаје наруџбеницу у складу с чланом 5. ставом (4) овог закона,
 - д) не издаје, не размјењује нити прихвата е-фактуре у складу с чланом 15. овог закона,
 - е) не издаје фискалне рачуне у складу с чланом 20. овог закона,
 - ф) не врши самофактурисање према члану 22. овог закона,
 - г) не истакне обавијест из члана 24. овог закона,
 - х) користи услуге одржавања ЕСЕТ-а од лица које није овлашћено према члану 37. овог закона,
 - и) користи или изнајмљује ЕСЕТ супротно члану 40. овог закона,
 - ј) не посједује ЕСЕТ у складу с чланом 58. став (1) овог закона,
 - к) не посједује интернетску везу у складу са чланом 58. став (3) овог закона,

- л) не поступи у складу с чл. 67., 68. и 69. овог закона,
 - м) користи off-line мод ЕСЕТ-а, а не испуњава услове из члана 69. овог закона,
 - н) издаје корективне рачуне супротно члану 71. овог закона,
 - о) врши оглашавање супротно члану 76. овог закона,
 - п) не изврши усклађивање према члану 86. овог закона,
 - р) користи фискалне уређаје супротно члану 87. овог закона.
- (2) За прекршај из става (1) овог члана, казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 3.000,00 КМ до 10.000,00 КМ.
 - (3) За прекршај из става (1) овог члана, казниће се и физичко лице новчаном казном од 3.000,00 КМ до 8.000,00 КМ.
 - (4) Новчане казне из ст. (1), (2) и (3) овог члана повећавају се за 50% ако обвезник фискализације понови исти прекршај или више прекршаја у року од једне године од дана извршења првог прекршаја из става (1) овог члана.

Члан 84. **(Лакши прекршаји)**

- (1) Новчаном казном од 5.000,00 КМ до 18.000,00 КМ казниће се правно лице за прекршај ако:
 - а) садржај е-фактуре или фискалног рачуна није у складу с чл. 13. и 18. овог закона,
 - б) поступи супротно члану 25. ставу (1) овог закона и члану 26. овог закона,
 - ц) није регистровао мјесто пословања према члану 51. овог закона,
 - д) није регистровао ЕСЕТ према члану 52. овог закона,
 - е) није регистровао оператера према члану 53. овог закона,
 - ф) није регистровао друге информационе системе према члану 54. овог закона,
 - г) није регистрован као прималац или издавалац е-фактуре према члану 55. овог закона,
 - г) није регистрован као посреднички сервис према члану 56. овог закона,
 - и) не ажурира књигу продаје и набавке према члану 57. овог закона.
- (2) За прекршај из става (1) овог члана, казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 5.000,00 КМ до 15.000,00 КМ.
- (3) За прекршај из става (1) овог члана, казниће се и физичко лице новчаном казном од 3.000,00 КМ до 8.000,00 КМ.
- (4) Новчане казне из ст. (1), (2) и (3) овог члана повећавају се за 50% ако обвезник фискализације понови исти прекршај или више прекршаја у року од једне године од дана извршења првог прекршаја из става (1) овог члана.

Члан 85. **(Прекршаји клијента)**

Новчаном казном од 100,00 КМ до 500,00 КМ казниће се клијент – физичко лице за прекршај ако поступи супротно члану 27. овог закона.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86. (Обавеза усклађивања)

- (1) Обвезници фискализације дужни су ускладити своје пословање с одредбама овог закона и правилником о динамици фискализације, према сљедећем распореду:
 - а) За В2С трансакције, усклађивање мора бити извршено најкасније у року од двије године од почетка примјене овог закона.
 - б) За В2В и В2G трансакције, усклађивање мора бити извршено најкасније у року од три године од почетка примјене овог закона.
- (2) Субјекти из члана 72. став (1) овог закона дужни су успоставити комуникацију с Пореском управом у складу с одредбама овог закона и правилником о динамици фискализације, у роковима прописаним у ставу (1) тачки б) овог члана.
- (3) Министар ће правилником прописати динамику фискализације за све обвезнике фискализације према овом закону.

Члан 87. (Коришћење старих фискалних система у прелазном периоду)

- (1) Прелазни период траје три године од дана почетка примјене овог закона.
- (2) Изнимно од члана 86. става (1) тачка а) овог закона, обвезници фискализације према Закону о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 81/09) могу користити фискални систем који задовољава техничке и функционалне карактеристике дефинисане Правилником о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 50/20, 92/20 и 28/21) и након истека прелазног периода из става (1) овог члана, односно најкасније четири године од почетка примјене овог закона. Фискални систем из овог става мора бити у употреби од стране обвезника фискализације прије почетка примјене овог закона.
- (3) Лица која у периоду између ступања на снагу и почетка примјене овог закона испуне услове да постану обвезници фискализације по овом закону, дужна су употребљавати фискални систем који задовољава техничке и функционалне карактеристике дефинисане Правилником о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 50/20, 92/20 и 28/21).
- (4) Лица из члана 37. овог закона дужна су одржавати технички исправне фискалне системе из овог члана у складу са Поглављем ВИИ. СЕРВИСИРАЊЕ ФИСКАЛНОГ СИСТЕМА из Закона о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 81/09)

Члан 88. (Подзаконски акти)

Министар ће у року од 180 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети подзаконске акте прописане овим законом, те уредити и друга питања од значаја за фискализацију.

Члан 89.
(Престанак важења)

- (1) У периоду од ступања на снагу до почетка примјене овог закона примјењује се Закон о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 81/09) и његови припадајући подзаконски акти.
- (2) Почетком примјене овог закона престају да важе: Поглавље I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ, Поглавље II. ОСОБИНЕ ФИСКАЛНИХ СИСТЕМА, Поглавље IV. СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ФИСКАЛНОГ СИСТЕМА, Поглавље VIII. СИСТЕМ КОНТРОЛЕ У ПРОВОЂЕЊУ ОВОГ ЗАКОНА и Поглавље IX. ОВЛАШЋЕЊА ЗА ДОНОШЕЊЕ ПОДЗАКОНСКИХ АКТА из Закона о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 81/09).
- (3) Истеком четири године од почетка примјене овог закона престају да важе: Поглавље III, Поглавље V. ФИСКАЛИЗАЦИЈА ФИСКАЛНИХ СИСТЕМА, Поглавље VI. ЕВИДЕНТИРАЊЕ, СТОРНИРАЊЕ И РЕКЛАМИРАЊЕ ПРОМЕТА, Поглавље VII. СЕРВИСИРАЊЕ ФИСКАЛНОГ СИСТЕМА, и Поглавље X. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ из Закона о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 81/09).
- (4) У периоду из става (1) овог члана забрањено је сертификавање нових фискалних система у складу с Поглављем IV. СТАВЉАЊЕ У ПРОМЕТ ФИСКАЛНОГ СИСТЕМА Закона о фискалним системима („Службене новине Федерације БиХ“, број: 81/09).

Члан 90.
(Ступање на снагу)

- (1) Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“.
- (2) Овај закон почиње се примјењивати након доношења свих потребних подзаконских аката за његову примјену и успоставе техничких и административних капацитета потребних за његову примјену, а најкасније у року од 18 мјесеци од мјесеца у којем је Закон ступио на снагу.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНА О ФИСКАЛИЗАЦИЈИ ТРАНСАКЦИЈА У ФЕДЕРАЦИЈИ БИХ

1. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану III. 1. тачка ц), који је измијењен амандманима VIII, LXXXIX и CVI и члану IV. А. 20. (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, према којима је у искључивој надлежности Федерације доношење прописа о финансијама и финансијским институцијама Федерације и фискална политика Федерације, а Парламент Федерације, уз остале овласти предвиђене Уставом, одговоран је за доношење закона о обнашању дужности федералне власти.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Процес фискализације промета, односно трансакција у привреди Федерације БиХ, није нов појам, будући да је систем фискализације регулиран Законом о фискалним системима донесеним 2009. године, а који је почео да се примјењује од 2010/2011. године. Ипак, имајући у виду да фискализација у својој суштини подразумијева коришћење савремених техничко-технолошких рјешења и њену интеграцију у свакодневно пословање субјеката, постојећи правни оквир показао се недовољним за праћење брзог развоја информационих технологија и свеобухватне дигитализације пословних процеса у привреди.

Примарно, анализа постојећег стања у области извјештавања о трансакцијама путем фискалног система у Федерацији БиХ открила је низ проблема у примјени важећег правног и техничко-технолошког оквира. Главни изазови односе се на фрагментирано извјештавање и застарјелост информационих технологија које се користе у процесу фискализације, како са стране фискалних система, тако и са стране Пореске управе.

Фрагментирано извјештавање односи се првенствено на неуједначен обухват обвезника и трансакција које се пријављују. Као последица ове фрагментације, ствара се повољно тло за пореске преваре и утају пореза, што се може објаснити кроз четири главна разлога:

- Непотпуно покривање трансакција – Извјештавање не обухвата све реализоване трансакције, што отежава праћење укупног промета и повезивање појединачних пословних догађаја.
- Недостатак детаљних података – Подаци који се достављају су непотпуни, што онемогућава ефикасну анализу ризика и аутоматску обраду података за потребе циљаног пореског надзора.
- Неодговарајућа казнена политика – Казне за неевидентирање трансакција нису довољно одвраћајуће, па је често финансијски исплативије платити казну него уредно пријавити и платити порез.
- Застарјела ИТ рјешења – Информациони системи за извјештавање не прате савремене модалитете пословања, попут економије платформи и дигиталних тржишта, што додатно отежава праћење и контролу трансакција.

Застарјела технолошка рјешења, други је велики проблем тренутног система фискализације, а резултат су ограничавајућих законских одредби које регулирају техничке и технолошке аспекте фискалних система, а што се посљедично одражава и на успостављене механизме за извјештавање, функционисање и надзор. Тренутни систем фискализације обухвата само дио података о оствареним прометима, и то дјелимично промет који се реализује према крајњим потрошачима (B2C) као и дјелимични промет између пословних субјеката (B2B), услјед изузећа. Због тога систем извјештавања не пружа потпуне и свеобухватне информације. Пуна обухватност података омогућила би да фискализација постане поуздан извор информација о макроекономским кретањима и трендовима.

Ови проблеми указују на потребу за унапређењем законодавног и технолошког оквира фискализације, како би се осигурала потпуна транспарентност, ефикасност и правовременост у извјештавању и контроли пореских обавеза.

Сагледавајући предочене недостатке постојећег система фискализације, као и искуства других земаља који су провеле неки од модела фискализације, те уважавајући одређене приједлоге, коментаре и сугестије свих учесника у јавној расправи, предлаже се увођење фискализације на трагу комбинације који према процјенама доноси задовољавајуће користи у односу на пратеће трошкове.

Сврха новог Закона о фискализацији трансакција у Федерацији БиХ је:

- *Успостављање свеобухватног система извјештавања Пореске управе о пословним трансакцијама:* Фискализација обухвата шири спектар трансакција, обвезника и докумената у промету, укључујући рачуне, фактуре, отпремнице и наруџбенице. Тиме се постиже детаљнији и прецизнији надзор над прометом роба и услуга, што омогућава Пореској управи да прати и анализира податке у реалном времену.
- *Пружање бесплатних апликација за мале обвезнике фискализације:* Циљ је смањити трошкове увођења фискализације на најмању могућу мјеру, односно на 0 КМ за мале обвезнике, чиме се олакшава њихова укљученост у систем и подстиче формализација пословања. Тиме се осигурава да фискализација буде доступна и примјењива за све категорије обвезника, без додатног финансијског оптерећења.
- *Смањење пореске евазије кроз унакрсну провјеру података у Пореској управи:* Фискализација омогућава праћење свих трансакција у реалном времену, што значајно отежава неформално пословање и утају пореза. Пореска управа има приступ тачним и сигурним подацима, што јој омогућава ефикаснију контролу, планирање и доношење одлука с циљем повећања пореске дисциплине и стабилности јавних финансија.
- *Усклађивање са европским директивама и модернизација пореског система:* Нови законски оквир усклађује фискализацију са ЕУ стандардима, уводи електронске фискалне системе и централну платформу за фискализацију, чиме се подиже ниво транспарентности и сигурности у пореском систему.
- *Повећање ефикасности наплате пореза и сузбијање сиве економије:* Фискализација доприноси смањењу нелојалне конкуренције и повећава

приходе буџета кроз бољу евиденцију и контролу промета, што је кључно за одрживост јавних финансија и развој економије.

Тиме се постижу два кључна циља: (1) прецизно утврђивање износа ПДВ-а који се прикупља унутар Федерације те (2) тачно одређивање других пореских обавеза које произлазе из тих трансакција. Успостављањем овог система надзора над трансакцијама осигурава се виши ниво фискалне стабилности јавних финансија јер се повећава ефикасност у наплати како индиректних, тако и директних пореза. На овај начин се смањује простор за пореску евазију и неформалну економију, што доприноси стабилнијем и праведнијем пореском систему.

Главни инструмент у борби против утаје пореза представља синергијска комбинација три кључна елемента: квалитетног и јасног законодавства, приступа информацијама у реалном времену и примјене савремених технолошких рјешења. Сваки од ових елемената има незамјењиву улогу у стварању ефикасног пореског система.

Законодавство, као темељ фискалне дисциплине, мора бити јасно, прецизно и прилагођено савременим економским токовима. Закон о фискализацији трансакција у ФБиХ, као дио таквог оквира, поставља правила и обавезе за све учеснике у пословним трансакцијама, чиме се смањују правне празнине и могућности за злоупотребе. Новим Законом предлаже се да свака трансакција мора бити документирана или путем рачуна или фактура, а о свим трансакцијама би се требала извјештавати Пореска управа. Без квалитетног законодавства, ни најмодернија технологија не може остварити жељени ефекат. Приступ подацима о трансакцијама у реалном времену омогућава Пореској управи ФБиХ да брзо и ефикасно прати промет, идентификује неправилности и реагује на потенцијалне неправилности или покушаје утаје пореза. Ово знатно смањује вријеме између извршења трансакције и њеног евидентирања, повећава транспарентност и смањује простор за нелегалне активности.

Увођење електронских система за евидентирање трансакција, централизованог информационог система у Пореској управи и аутоматизованих процеса омогућава поуздано и сигурно евидентирање свих трансакција. Технологија ће олакшати рад Пореске управе ФБиХ и смањити се административни трошкови за обвезнике, чинећи фискални систем приступачнијим и ефикаснијим.

Опредјељење Владе Федерације БиХ за модернизацију фискалног система и сузбијање неформалне економије представља стратешки корак ка јачању фискалне стабилности и одрживом економском развоју. Модернизација пореског система ће имати вишеструке позитивне ефекте:

- Повећање јавних прихода кроз смањење неформалне економије и повећање степена наплате пореза, што директно доприноси стабилности буџета.
- Унапређење јавних услуга јер већи и стабилнији приходи омогућавају квалитетније финансирање образовања, здравства, инфраструктуре и других кључних сектора.

- Подстицање повољнијег пословног окружења кроз правну сигурност и транспарентност, што јача повјерење грађана и привреде у државу и њене институције.

Закон о фискализацији трансакција у Федерацији Босне и Херцеговине представља један од кључних реформских закона у оквиру фискалног система овог ентитета. Његова усклађеност са новим пореским правилима Европске уније произлази из чињенице да су концепт и основна начела закона развијани у складу са смјерницама и приоритетима фискалне политике како Федерације, тако и Европске уније.

Овим законом успоставља се систем електронског извјештавања о пословним трансакцијама између обвезника фискализације и Пореске управе Федерације БиХ. Систем прецизно дефинише ко су обвезници извјештавања, односно субјекти који су дужни пријављивати своје трансакције, као и функције информационих система које ти обвезници користе за евидентирање и слање података. Такође, закон јасно утврђује права и обавезе свих учесника у процесу фискализације, укључујући Стручни одбор, Министарство финансија, Пореску управу, произвођаче и заступнике фискалних уређаја, сервисне организације, као и саме обвезнике извјештавања.

У односу на тренутни закон, овим Приједлогом закона о фискализацији трансакција уређује се фискализација свих рачуна у крајњој потрошњи у B2C сегменту, издавање и фискализација е-фактура између пореских обвезника у B2B сегменту те фискализација рачуна издатих у пословању између пореских обвезника и јавних тијела у B2G сегменту.

Значајно проширење обухвата обвезника у овом закону резултат је више фактора. Прије свега, то је усклађивање са Директивом Савјета (ЕУ) 2025/516 од 11. марта 2025. године, којом се мијења Директива 2006/112/ЕЗ у дијелу правила о ПДВ-у, прилагођених дигиталном добу. Ова директива захтијева шири круг обвезника извјештавања како би се обухватиле све релевантне трансакције у складу са савременим пореским правилима ЕУ. Поред тога, проширење обухвата омогућава детаљније и потпуније прикупљање података о свакој појединачној трансакцији. Такав приступ омогућава ефикасну унакрсну провјеру података, чиме се значајно унапређују капацитети Пореске управе Федерације БиХ за контролу и надзор пореских обавеза, те се смањује простор за пореске неправилности и утају.

3. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Опште политике заступљене код креирања Приједлога закона о фискализацији трансакција у Федерацији БиХ, фокусиране су на неколико кључних циљева усмјерених на повећање правне сигурности, смањење пореских превара и ПДВ-јаза, те дигитализацију и поједностављење система извјештавања о трансакцијама.

- 1) Успостављање свеобухватнијег система извјештавања о трансакцијама ради повећања правне сигурности и смањења ПДВ-јаза и пореских превара.

- 2) Систем извјештавања о трансакцијама прилагођен новим моделима пословања (нпр. економија платформи).
- 3) Успостављења дигиталних рјешења у систему извјештавања о трансакцијама у реалном времену за борбу против пореских превара и евазије.
- 4) Поједностављење процеса евидентирања и извјештавања ради испуњавања пореских обавеза и смањење административног терета за пореске обвезнике.

Закон о фискализацији трансакција у Федерацији Босне и Херцеговине састоји се од 7 Поглавља, и то: Уводне одредбе, Издавање рачуна, Електронски систем за евидентирање трансакција, Евидентирање трансакција, Систем надзора, Казнене одредбе и Прелазне и завршне одредбе.

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Одјељак А. Уводне напомене

Члан 1. (Предмет Закона)

Овим чланом се уређују кључни елементи фискализације: обавеза издавања рачуна, електронски системи за евидентирање трансакција, систем надзора над фискализацијом, казнене одредбе и друга питања значајна за фискализацију на територији Федерације БиХ. Циљ је успоставити правни оквир за фискализацију трансакција у Федерацији БиХ.

Члан 2. (Сврха Закона)

Сврха Закона је спречавање утаје пореза која произлази из неформалне економије. То се постиже примјеном технолошких система који омогућавају сигурно прикупљање и пренос података о свакој трансакцији у реалном времену, чиме се повећава транспарентност и ефикасност пореске контроле.

Члан 3. (Директиве ЕУ)

Овим чланом се Закон дјелимично усклађује са Директивом Европског парламента и Савјета 2014/55/ЕУ о електронском издавању рачуна у јавној набавци. Тиме се осигурава хармонизација са европским стандардима и праксама у области фискализације и електронског пословања

Члан 4. (Дефиниције)

Овај члан прецизно дефинише кључне појмове који се користе у Закону, чиме се осигурава једнозначно тумачење и досљедна примјена законских одредби. Дефиниције обухватају различите врсте пословних односа (B2C, B2B, B2G), техничке и правне термине као што су Централна платформа за фискализацију, електронски потпис, фискализација, обвезник фискализације, рачун, сигурносни и верификациони бројеви рачуна, те појмове везане за пословне локације, трансакције и учеснике у фискалном систему. Тиме овај члан поставља темељ за правилну и јасну примјену закона у пракси, омогућавајући прецизну идентификацију субјеката, докумената и процеса у фискализацији.

Одјељак Б. Обвезник фискализације

Члан 5. (Обвезник издавања аката трансакције)

Овим чланом се дефинише да је обвезник издавања рачуна свако лице које реализује трансакције за које је законски потребна вјеродостојна исправа (рачун). Обвезник је дужан да у тренутку настанка трансакције изда рачун и

омогући његову доступност другој страни у трансакцији, осим ако закон не предвиђа изузеће. Циљ је осигурати транспарентност и документовање свих релевантних трансакција.

Члан 6. (Обвезник фискализације)

Овим чланом се утврђује да су обвезници фискализације лица која су дужна путем електронског система (ЕСЕТ) извјештавати Пореску управу о трансакцијама. Обвезници фискализације су привредна друштва, самостални предузетници, организације са сједиштем у Федерацији, пословне јединице страних субјеката које послују у Федерацији, те органи управе који обављају фискализоване трансакције. Пореска управа води регистар ових обвезника, чиме се успоставља контрола и надзор над фискалним обавезама.

Члан 7. (Изузеће обвезника фискализације)

Овим чланом се прописују изузеци од обавезе фискализације за одређене дјелатности, као што су јавна управа, одбрана, социјално осигурање, здравствена заштита без наплате, вантериторијалне организације и вјерске организације. Такође, одређене институције попут Централне банке, комисије за хартије од вриједности, банака и друштава за осигурање имају условно изузеће за трансакције из својих дјелатности. Изузетак је предвиђен и за самосталне предузетнике регистроване као обртнике за традиционалне занате. Уколико лица из ових категорија обављају дјелатности изван изузетих, обавезни су фискализovati те трансакције. Овај члан има за циљ прецизно дефинисати ко је ослобођен фискализације да би се избјегло непотребно оптерећење.

Члан 8. (Дјелимично изузеће адвоката од обавезе фискализације)

Адвокати и адвокатске канцеларије нису обавезни фискализovati трансакције које се односе искључиво на правно заступање пред судовима и надлежним органима. Међутим, фискализација се примјењује на све остале услуге адвоката, као што су правни савјети, састављање правних докумената и друге консултантске услуге. Циљ је прилагодити фискализацију специфичностима адвокатске дјелатности.

Консултантске услуге које пружају адвокати углавном се односе на опште правне савјете и не укључују специфичне детаље о предметима или клијентима, па евидентирање таквог промета путем фискализације не би нужно откривало садржај професионалне тајне. Исто је случају са састављањем тужби, приједлога, захтјева, молби, правних лијекова, представки и других поднесака, као и састављање уговора, тестамената, поравнања, изјава, општих и појединачних аката и других исправа. Фискални рачун би садржавао само основне податке о врсти услуге и износу, без детаља о предмету или идентитету клијента. И тренутни фискални рачун у малопродаји не садржи идентитет купца, па се исто може примијенити и код адвоката.

Правно заступање, с друге стране, често укључује осјетљиве информације и специфичне податке о предметима и клијентима, па би фискализација таквих услуга могла угрозити повјерљивост и професионалну тајну. Заступање пред судовима је један од основних облика адвокатске дјелатности, који укључује вођење поступака у име и за рачун клијената пред судским и другим надлежним органима. Међутим, заступање није ограничено само на судске поступке. Адвокати пружају и друге услуге заступања, као што су посредовање у правним пословима, мирно рјешавање спорова, заступање у управним и другим поступцима, те обављање послова правне помоћи у име и за рачун клијената.

Дакле, ако се услуге правног заступања пред судовима изузму из обавезе фискализације, а евидентирају се само консултантске услуге на општем нивоу,

ризик од откривања професионалне тајне је знатно смањен или практично непостојећи. Ове активности се могу сматрати и дијелом консултативне дјелатности, нарочито када адвокат заступа клијента у преговорима, склапању уговора или пружа правне савјете у вези са правним пословима и споровима, а не води формални судски поступак.

Одјељак Ц. Предмет фискализације

Члан 9. (Трансакције које су предмет фискализације)

Овим чланом се дефинишу врсте трансакција које подлијежу фискализацији, односно за које обвезник фискализације мора проводити фискалне процедуре. То укључује продају производа, робе, услуга и права, пренос имовине правних лица, уступање ауторских права и лиценци, трансакције путем самоуслужних аутомата, услуге у оквиру привредне дјелатности, давање поклона или награда (осим пословних узорака у уобичајеним количинама), услуге извршене у своје име за рачун другог лица, размјену услуга за друга добра или услуге, као и друге трансакције прописане подзаконским актима. Изузете су трансакције продаје личне имовине физичких лица које нису дио редовне дјелатности. Овај члан јасно одређује опсег фискализације како би се осигурала транспарентност и контрола пореских обавеза.

Члан 10. (Моменат фискализације трансакција)

Овим чланом се утврђује тренутак када настаје обавеза фискализације: то је први од два догађаја — извршење трансакције или плаћање по трансакцији. За обвезнике ПДВ-а, моменат фискализације усклађује се с прописима о ПДВ-у у БиХ. Ова одредба осигурава правовремену евиденцију и извјештавање о трансакцијама, што је кључно за ефикасан порески надзор.

Члан 11. (Начини плаћања у трансакцијама)

Члан прецизира врсте плаћања у фискализованим трансакцијама: готовинско плаћање обухвата директну предају новца, као и плаћања путем платних картица, бона или ваучера; безготовинско плаћање подразумијева пренос новца између рачуна или намирење обавеза без употребе готовине; комбиновано плаћање представља плаћање које се дијелом врши готовински, а дијелом безготовински. Ова класификација омогућава правилну евиденцију и фискализацију различитих облика плаћања.

II. ИЗДАВАЊЕ РАЧУНА

Одјељак А. Електронска фактура

Члан 12. (Електронска фактура)

Дефинише електронску фактуру (е-фактуру) као рачун у структурисаном електронском формату који омогућава аутоматску и електронску обраду. Такође прописује да формат е-фактуре мора бити усклађен са европским стандардом ЕН 16931, чиме се осигурава интероперабилност и усклађеност са међународним нормама.

Члан 13. (Садржај е-фактуре)

Наводи обавезне податке које е-фактура мора садржавати, укључујући идентификационе податке издаваоца и клијента, детаље о трансакцији, ПДВ елементе, инструкције за плаћање, сигурносне бројеве и QR код. Тиме се гарантује потпуна и јасна евиденција трансакција, што омогућава поуздану фискалну контролу и транспарентност.

Члан 14. (Аутентичност е-фактуре)

Прописује да аутентичност поријекла, интегритет садржаја и читљивост е-фактуре морају бити осигурани од издавања до краја рока чувања. То се постиже коришћењем електронског сертификата и потписа, чиме се гарантује вјеродостојност и непромјењивост фактуре у дигиталном облику.

Члан 15. (Обавеза издавања е-фактуре)

Утврђује обавезу издавања, слања и прихватања е-фактура за трансакције између обвезника ПДВ-а или пореза на добит (B2B) на територији Федерације БиХ, ако је плаћање безготовинско. Такође дозвољава издавање е-фактура у другим случајевима, уз сагласност примаоца или регистрацију на Централној платформи за фискализацију (ЦПФ). Овим се подстиче дигитализација и ефикасност у пословању.

Члан 16. (Е-фактуре у трансакцијама са јавним органима)

Прописује обавезу издавања, слања и прихватања е-фактура у трансакцијама између обвезника фискализације и јавних органа (B2G). Изузетак је за рачуне везане за одбрану и сигурност гдје су потребне посебне мјере заштите. Овај члан осигурава транспарентност и ефикасност у јавној набавци и пословању са државним институцијама.

Одјељак Б. Фискални рачуни

Члан 17. (Фискални рачун)

Дефинише фискални рачун као сваки рачун, у папирној или електронској форми, који није електронска фактура (е-фактура) по стандардима из члана 13. Фискални рачуни се издају за трансакције типа B2C (business-to-consumer), односно у пословању између обвезника фискализације и крајњег потрошача.

Члан 18. (Садржај фискалног рачуна)

Прописује обавезне елементе фискалног рачуна, укључујући назив „ФИСКАЛНИ РАЧУН“, датум и вријеме издавања, број рачуна, идентификационе податке издаваоца, детаље о артиклима, ПДВ елементе, сигурносне бројеве (ВБР, СБР) и QR код. Такође се прописује означавање рачуна са „САМОФАКТУРИСАЊЕ“ када је примјењиво, те обавеза издаваоца да унесе тачне и потпуне податке. Рачуни који не испуњавају ове услове нису признати као валидни за пореске потребе.

Члан 19. (Сљедност рачуна)

Утврђује обавезу обвезника фискализације да нумерички броје рачуне у непрекидном редослиједу без празнина, уз могућност прекида на почетку нове календарске године. Такође, обвезник мора интерним актом уредити правила нумерације, попис мјеста пословања и додијељене ознаке ЕСЕТ-а, чиме се осигурава уредна евиденција и контрола фискалних рачуна.

Члан 20. (Обавеза издавања фискалних рачуна)

Прописује да се фискални рачун издаје за трансакције обвезника фискализације које нису обухваћене обавезом издавања е-фактуре (члан 16), ако је плаћање готовинско. Фискални рачун мора садржавати прописане податке и бити издат путем фискализацијске процедуре. Изузетак је за електронске услуге или трансакције уговорене и плаћене путем дигиталних канала, гдје рачун може бити достављен дигитално, уз сагласност клијента ако је физичко лице или није обвезник фискализације.

Одјељак Ц. Начин издавања рачуна

Члан 21. (Издавање рачуна)

Прописује се обавеза обвезника фискализације да мора издати рачун у папирном или дигиталном облику на захтјев купца, осим у посебним случајевима гдје је фискализација обавезна, али издавање рачуна није. Сврха члана је осигурати да купци добију вјеродостојан доказ о трансакцији, док се истовремено омогућава поједностављење и флексибилност у посебним ситуацијама (нпр. продаја карата, паркинг, услуге клађења). Такође, омогућава издавање рачуна преко овлашћених трећих лица или самофактурисање, те осигурава контролу и надзор Пореске управе.

Члан 22. (Самофактурисање)

Прописује се да је купац, који је обвезник фискализације, дужан сам издати рачун и евидентирати га када купује од лица која нису порески обвезници, осим ако продавац користи Централну платформу за фискализацију (ЦПФ). Сврха члана је спријечити пореске злоупотребе и осигурати евиденцију трансакција у ситуацијама када продавац није регистрован, чиме се повећава пореска транспарентност.

Члан 23. (Провјера рачуна)

Клијенти могу провјерити да ли је њихов рачун пријављен Пореској управи до 60 дана од издавања, путем ЦПФ, QR кода или линка на рачуну. Сврха члана је омогућити транспарентност и контролу пореских обавеза, као и заштиту права купаца да провјере валидност рачуна.

Члан 24. (Обавијест о издавању рачуна)

Обвезник фискализације мора на видном мјесту истакнути обавијест о обавези издавања и преузимања рачуна, те права клијента да не плати без рачуна и да врати рекламирану робу ако рачун није издат. Сврха члана је подизање свијести купаца о њиховим правима и обавезама обвезника фискализације, те јачање пореске дисциплине.

Одјељак Д. Чување рачуна

Члан 25. (Чување рачуна)

Издаваоци рачуна дужни су их чувати у складу са пореским и рачуноводственим прописима, а Пореска управа најмање 11 година. Сврха члана је осигурати дугорочну доступност и сигурност фискалних података ради пореског надзора и ревизије.

Члан 26. (Чување дигиталних података о трансакцији)

Дигитални подаци о трансакцијама морају бити архивирани непромијењени, заштићени и искључиво на територији Федерације БиХ, уз јасно препознавање евентуалних недостатака у евиденцији. Пренос података у екстерни систем је могућ само ако се читљивост и интегритет података не нарушавају. Сврха је осигурати сигурност, интегритет и доступност дигиталних фискалних података за потребе контроле и надзора.

Члан 27. (Чување фискалног рачуна)

Клијент је дужан да фискални рачун преузме и чува у радијусу од 20 метара од мјеста издавања, те га на захтјев покаже надзорним органима. Сврха члана је омогућити ефикасну контролу и доказивање ваљаности трансакција на лицу мјеста.

III. ЕЛЕКТРОНСКИ СИСТЕМ ЗА ЕВИДЕНТИРАЊЕ ТРАНСАКЦИЈА

Одјељак А. Карактеристике електронског система за евидентирање трансакција

Члан 28. (Електронски систем за евидентирање трансакција (ЕСЕТ))

Уређује се ЕСЕТ као софтверска апликација или cloud рјешење које омогућава комплетан процес фискализације, укључујући унос података, састављање и издавање рачуна, креирање и потписивање електронских фактура, комуникацију са Пореском управом путем сигурносног модула (СМ), те архивирање података. Сврха ове одредбе је успостављање стандардизованог и сигурног система за електронску евиденцију и фискализацију трансакција, чиме се осигурава транспарентност, тачност и правовременост у евидентирању пословних активности. Посебно је наглашено да за дјелатности хотелијерства и угоститељства ЕСЕТ може имати додатне функције попут састављања и издавања наруџбеница, електронског потписивања и израде рачуна на основу наруџбеница, што олакшава фискализацију у тим специфичним дјелатностима. Такође, ЕСЕТ може имати додатне функције за издавање отпремница и повезане процесе, што додатно проширује његову примјену у пословној пракси. Одредба омогућава инсталацију ЕСЕТ-а на различите уређаје, укључујући рачунаре, мобилне телефоне, таблете и фискалне касе, чиме се постиже флексибилност у коришћењу система. Дефинисане су и врсте ЕСЕТ-а: за фискалне рачуне, за е-фактуре и комбиновани систем, што омогућава прилагођавање различитим потребама корисника. Обавеза корисника је да ЕСЕТ користи на начин који гарантује потпуну, исправну и правовремену евиденцију сваке трансакције, чиме се осигурава интегритет и поузданост података. Коришћење сигурносног модула (СМ) је обавезно и прописано посебним чланом, што додатно осигурава сигурност и заштиту података у систему.

Члан 29. (Изузећа од електронског система за евидентирање трансакција)

Овај члан јасно дефинише које уређаје и програме не треба сматрати дијелом Електронског система за евидентирање трансакција (ЕСЕТ). Изузећа укључују самоуслугне уређаје и аутомате, рачуноводствене програме, као и друге системе које Министар може дефинисати подзаконским актима. Циљ је прецизно одвојити ЕСЕТ од других система који не подлијежу фискализацији, чиме се избјегава непотребна регулација и осигурава јасна правна дистинкција у примјени закона.

Члан 30. (Сигурносни модул (СМ))

Сигурносни модул је кључна софтверска компонента унутар ЕСЕТ-а која гарантује сигурну обраду, заштиту и интегритет података о трансакцијама. СМ омогућава аутентификацију, ауторизацију, енкрипцију, дигитално потписивање и евиденцију сваке трансакције, чиме се спречавају злоупотребе и неовлашћене измјене података. Такође, СМ комуницира са Пореском управом и извршава њене наредбе, осигуравајући правовремену контролу и надзор фискалних података. У случају кршења правила или престанка пословања пореског обвезника, Пореска управа може обуставити рад СМ, чиме се онемогућава даља фискализација.

Члан 31. (Техничке и функционалне карактеристике)

Овај члан даје Министарству овлашћење да, уз консултације са Стручним одбором за фискалне системе, донесе подзаконске акте којима ће детаљно уредити техничке и функционалне спецификације ЕСЕТ-а, сигурносног модула

и система комуникације са Пореском управом. Тиме се осигурава стандардизација, усклађеност са технолошким захтјевима и ефикасно функционисање фискалног система у пракси.

Одјељак Б. Стављање ЕСЕТ-а у промет

Члан 32. (Регистровани произвођач или заступник (РПЗ))

Овај члан уводи обавезу да се Електронски систем за евидентирање трансакција (ЕСЕТ) на територији Федерације може пласирати искључиво преко регистрованих произвођача или заступника (РПЗ). Тиме се осигурава контрола квалитета и усклађености ЕСЕТ-а са законским захтјевима, као и транспарентност тржишта. Статус РПЗ се стиче регистрацијом код Министарства, траје пет година и може бити одузет ако се не испуне прописани услови, чиме се штити интегритет система.

Члан 33. (Услови за стицање и губитак статуса РПЗ)

Члан детаљно прописује услове које привредна друштва морају испунити да би стекла статус РПЗ, укључујући регистрацију и дјелатност у релевантним областима (програмирање, производња рачунара и софтвера), техничке и кадровске критеријуме (стручни кадар, сертификати квалитета, сервисна мрежа), те финансијске гаранције. Такође, дефинисани су разлози за губитак статуса РПЗ, као што су неиспуњавање услова, злоупотребе или неусклађеност са законом. Ова одредба осигурава да само поуздани и квалификовани субјекти могу учествовати у пласману ЕСЕТ-а, чиме се гарантује сигурност и квалитет фискалних система.

Члан 34. (Активирање гаранције)

Овај члан прописује активирање гаранције коју РПЗ мора осигурати као финансијску сигурност у случају непоштивања законских обавеза, нарочито код одузимања статуса РПЗ због озбиљних повреда прописа. Гаранција служи као средство компензације за оштећене обвезнике и Буџет Федерације, чиме се додатно штити финансијска стабилност и повјерење у систем.

Члан 35. (Овлашћење за пуштање у промет ЕСЕТ-а)

Прије пуштања ЕСЕТ-а у промет, РПЗ мора прибавити од Министарства одобрење које потврђује техничку и функционалну усклађеност система са законским захтјевима. Свака измјена на ЕСЕТ-у захтијева ново одобрење, а неодобрене промјене доводе до губитка важења одобрења. Министарство има овлашћење да одузме одобрење и наложи обуставу употребе система уколико се не поштују прописани стандарди. Трошкове испитивања сноси РПЗ, а техничку провјеру врши Стручни одбор за фискалне системе. Ова одредба осигурава висок ниво контроле квалитета и сигурности ЕСЕТ-а на тржишту.

Члан 36. (Употреба ЕСЕТ-а)

Овај члан уређује права и обавезе обвезника фискализације у погледу коришћења ЕСЕТ-а. Обвезник има слободу избора произвођача или заступника са статусом РПЗ, али мора склопити писмени уговор којим се дефинишу права и обавезе. такође, обвезник је дужан провјерити да ли је ЕСЕТ одобрен од Министарства и упознати се са његовим карактеристикама прије употребе. Циљ је осигурати транспарентну, сигурну и закониту употребу фискалних система.

Члан 37. (Одржавање ЕСЕТ-а)

Одржавање ЕСЕТ-а може вршити само привредно друштво које је стекло статус овлашћеног сервиса код Пореске управе, уз испуњење строго дефинисаних техничких, кадровских и правних услова. Овлашћени сервис је одговоран за

имплементацију, одржавање и подршку ЕСЕТ-а, а трошкове сноси обвезник фискализације. Ова одредба гарантује квалитетну и сигурну техничку подршку фискалним системима.

Члан 38. (Јавно доступни регистри)

Министарство и Пореска управа воде и објављују јавно доступне регистре о статусу РПЗ, одобрењима за пуштање ЕСЕТ-а у промет и статусу овлашћених сервиса. Тиме се осигурава транспарентност и доступност информација за све заинтересоване стране, што доприноси бољој контроли и повјерењу у систем.

Члан 39. (Стручни одбор за фискалне системе)

Оснивање Стручног одбора за фискалне системе има за циљ извршавања активности дефинисаних овим законом. Одбор представља кључни стручни орган који осигурава техничку квалитету и усклађеност фискалног система са савременим технологијама. Састав одбора укључује стручњаке из области финансија, рачунарства и ИТ, што гарантује мултидисциплинарни приступ и стручност у доношењу одлука. Јавни позив за чланове осигурава транспарентност и квалитет избора. Забрањује се сукоб интереса чланова одбора, што доприноси непристрасности и интегритету рада одбора. Захтјев да најмање три члана буду универзитетски професори с релевантним искуством додатно осигурава висок ниво стручности и академске компетенције. Мандат од четири године с могућношћу поновног именовања пружа континуитет рада одбора, уз обавезу одржавања минималног броја сталних чланова ради стабилности. Финансирање из буџета и административна подршка Министарства осигуравају функционалност и оперативност одбора.

Одјељак Ц. Изнајмљивање ЕСЕТ-а

Члан 40. (Изнајмљивање ЕСЕТ-а)

Омогућава обвезницима фискализације који раде на привременим и покретним продајним мјестима (сајмови, манифестације, изложбе) да користе ЕСЕТ путем изнајмљивања од овлашћених сервиса. Прописује услове трајања уговора, регистрацију ЕСЕТ-а на корисника и евиденцију изнајмљивања. Циљ је флексибилност у коришћењу фискалних система уз одржавање контроле и законитости.

Члан 41. (Привремена и покретна продајна мјеста)

Дефинише шта се сматра привременим и покретним продајним мјестима, као што су сајмови, штандови, киосци и друге локације без сталне физичке инсталације. Ове локације подлијежу посебним условима и одобрењима, што омогућава прилагођену регулацију продаје у неформалним и привременим окружењима.

Члан 42. (Регистар изнајмљених ЕСЕТ-а)

Пореска управа је обавезна успоставити регистар изнајмљених ЕСЕТ-а, у којем ће се водити подаци о свим изнајмљивањима. Овај регистар је доступан овлашћеним сервисима ради ефикасне контроле и надзора, чиме се осигурава законитост и транспарентност у процесу изнајмљивања фискалних система.

Члан 43. (Обавезе овлашћеног сервиса код изнајмљивања ЕСЕТ-а)

Овај члан прописује обавезе овлашћених сервиса у процесу изнајмљивања ЕСЕТ-а. Сервис мора закључити јасан писани уговор са корисником, осигурати исправност и функционалност уређаја при предаји, пружити подршку и обуку кориснику, те одржавати ЕСЕТ током трајања изнајмљивања. Такође, сервис је дужан пријавити Пореској управи сваку сумњу на злоупотребу. Циљ је осигурати

квалитетну услугу, сигурност и законитост у коришћењу изнајмљених фискалних система.

Члан 44. (Права овлашћеног сервиса код изнајмљивања ЕСЕТ-а)

Овлашћени сервис има право привремено обуставити рад ЕСЕТ-а у случају сумње на злоупотребу или техничку неисправност, уз обавезно обавјештавање корисника и Пореске управе. Ова одредба штити интегритет фискалног система и омогућава правовремену реакцију на могуће неправилности.

Члан 45. (Обавезе корисника код изнајмљивања ЕСЕТ-а)

Корисник је дужан користити ЕСЕТ у складу са уговором и упутствима, омогућити приступ сервису и Пореској управи ради одржавања и контроле, те поштовати прописано трајање изнајмљивања без неовлашћеног продужења. Ове обавезе гарантују правилно и законито коришћење изнајмљених фискалних уређаја.

IV. ЕВИДЕНТИРАЊЕ ТРАНСАКЦИЈА

Одјељак А. Централна платформа за фискализацију

Члан 46. (Централна платформа за фискализацију (ЦПФ))

ЦПФ представља централни информациони систем којим управља Пореска управа, а који омогућава фискализацију рачуна, размјену података, контролу и управљање овлашћењима. Платформа је кључна за ефикасно праћење и обраду фискалних података, уз обавезу континуираног унапређења и заштите података.

Члан 47. (Апликација СМе-рачун)

Овим чланом се омогућава поједностављено фискализовање путем бесплатне апликације СМе-рачун за одређене категорије обвезника (паушалци и самостални предузетници без ПДВ обавеза). Тиме се олакшава фискализација малим обвезницима и смањују трошкови, уз дефинисане услове коришћења и ограничења.

Члан 48. (Регистрација произвођача и заступника у ЦПФ-у)

Произвођачи и заступници са статусом РПЗ дужни су се електронски регистровати у ЦПФ-у, као и регистровати сваки ЕСЕТ за који имају одобрење. Систем генерише јединствени код ЕСЕТ-а који се интегрише у уређај ради идентификације и контроле. Ова одредба осигурава транспарентност и праћење фискалних уређаја у систему.

Члан 49. (Регистрација сервиса)

Овлашћени сервис се региструје у ЦПФ-у, а обвезници фискализације обавезни су доставити податке о сервису који одржава њихов ЕСЕТ. Сервиси имају приступ информацијама о корисницима својих услуга, што омогућава ефикасну координацију и надзор одржавања фискалних система.

Члан 50. (Обавеза регистрације за издавање рачуна)

Аутоматски се региструју као обвезници фискализације лица која су већ регистрована код Пореске управе и испуњавају услове, док се нова лица аутоматски евидентирају приликом регистрације. Ова одредба осигурава потпуну евиденцију и обухват фискализацијом свих релевантних субјеката.

Члан 51. (Регистрација мјеста пословања)

Овај члан прописује обавезу обвезника фискализације да путем Централне платформе за фискализацију (ЦПФ) региструје свако мјесто пословања најкасније 48 сати прије почетка рада. Регистрација обухвата детаљне податке о мјесту пословања, као што су идентификациони број, адреса, тип и дјелатност, радно вријеме, начин плаћања, те статус власништва. Тиме се осигурава

прецизна евиденција свих локација на којима се обавља фискализована дјелатност, што омогућава ефикаснију контролу и надзор пореских обавеза. Такође, прописана је обавеза ажурирања података и потврда регистрације путем електронског кода.

Члан 52. (Регистрација ЕСЕТ-а)

Обвезник фискализације мора пријавити ЕСЕТ који користи путем ЦПФ-а, такође најкасније 48 сати прије почетка рада. Регистрација укључује основне податке о обвезнику и самом ЕСЕТ-у (врста, серијски број, датуми набавке и евентуалног престанка употребе). Ова евиденција омогућава Пореској управи праћење и контролу фискалних уређаја у употреби, чиме се повећава транспарентност и сигурност фискализације.

Члан 53. (Регистрација оператера)

Прописује се обавеза регистрације сваког оператера који издаје рачуне путем ЦПФ-а, најкасније 48 сати прије прве употребе. Оператери се идентификују јединственим кодом повезаним са њиховим матичним бројем или идентификационим бројем обвезника. Ова одредба осигурава јасну евиденцију и одговорност лица која управљају фискалним системима, омогућавајући ефикасну контролу и спречавање злоупотреба. такође, прописује се обавеза правовременог ажурирања података о оператерима.

Члан 54. (Регистрација других информационих система)

Обвезник фискализације мора пријавити и друге информационо-технолошке системе који комуницирају са ЕСЕТ-ом, путем ЦПФ-а, најкасније 48 сати прије почетка коришћења. Регистрација обухвата основне податке о систему, што омогућава Пореској управи праћење и контролу свих повезаних система у фискализацији. Ова одредба доприноси интегритету и сигурности фискалног система, а детаље о врстама система и регистрацији уређује Министар подзаконским актима.

Члан 55. (Регистрација издаваоца и примаоца е-фактуре)

Овај члан прописује обавезу издаваоца и примаоца е-фактура да се региструју на Централној платформи за фискализацију (ЦПФ) прије почетка издавања или запримања е-фактура. Дефинишу се категорије лица која су обавезна на регистрацију, укључујући и субјекте са сједиштем у иностранству. Циљ је осигурати евиденцију и идентификацију свих учесника у процесу електронске фактурације, што доприноси транспарентности и ефикасној контроли фискалних токова.

Члан 56. (Регистрација посредничких сервиса)

Посреднички сервиси који омогућавају размјену е-фактура морају се регистровати на ЦПФ-у и претходно доказати усклађеност својих система путем тестирања. Пореска управа води и објављује листу регистрованих сервиса, а сервиси су дужни правовремено обавјештавати о измјенама података. Ова одредба осигурава поузданост и сигурност посредничких сервиса у електронској размјени фактура.

Члан 57. (Књига продаје и набавке)

ЦПФ аутоматски генерише књигу продаје и набавке на основу фискализованих рачуна, доступну обвезнику за преглед и евентуалне исправке. Обвезник је дужан редовно вршити увид и потврдити тачност података. Тиме се олакшава праћење пореских обавеза и смањују административни трошкови.

Одјељак Б. Провођење поступка фискализације

Члан 58. (Припрема за провођење поступка фискализације)

Прописује обавезу свих обвезника фискализације да користе ЕСЕТ и да су ти системи повезани на интернет ради real-time комуникације са Пореском управом. Такође, обвезници морају испунити све претходне регистрационе обавезе прије почетка издавања рачуна. Циљ је осигурати ефикасну и правовремену фискализацију.

Члан 59. (Инфраструктура јавних кључева)

Обвезници морају користити електронске сертификате које издаје Пореска управа, која је задужена за њихову администрацију и сигурност. Ова инфраструктура омогућава сигурну аутентификацију и заштиту података у процесу фискализације.

Члан 60. (Електронски потпис)

Обвезник фискализације мора користити електронски потпис издат од овлашћеног даваоца услуге сертифицивања, у складу са важећим прописима. Електронски потпис осигурава правну ваљаност и интегритет фискалних докумената.

Члан 61. (Додјела ВБР фискалном рачуну)

Прије издавања фискалног рачуна, обвезник га мора послати Пореској управи на провјеру. Уколико рачун задовољава услове, Пореска управа додјељује верификациони број рачуна (ВБР), чиме се потврђује успјешна фискализација. Рачун се може издати тек након добијања ВБР, осим у изузетним случајевима. Ова процедура гарантује валидност и контролу фискалних рачуна.

Члан 62. (Фискализација е-фактуре)

Е-фактуре се достављају Пореској управи путем приступне тачке, која провјерава испуњеност законских услова. Након успјешне провјере, шаље се потврда о успјешности, што омогућава доставу фактуре клијенту. Ова процедура осигурава законитост и сигурност електронског издавања рачуна. Клијент прима е-фактуру преко приступне тачке Пореске управе, истовремено или након потврде успјешне фискализације. Тиме се осигурава правовремена и сигурна достава фискалних докумената крајњим корисницима.

Члан 63. (Фискализација отпремнице и наруџбенице)

Члан 63. прописује посебне обавезе за обвезнике фискализације у вези са отпремницама и наруџбеницама. Свака отпремница и наруџбеница коју изда обвезник фискализације мора бити одмах, након издавања, електронски достављена Пореској управи путем интернет везе. Ова мјера омогућава Пореској управи да у реалном времену прати промет робе и услуга, чиме се повећава транспарентност и смањује могућност пореских утаја. Достава се врши коришћењем ЕСЕТ-а. Свакој отпремници и наруџбеници мора бити додијељен јединствени и непоновљиви алфанумерички идентификатор – СБ који генерише ЕСЕТ.

Одјељак Ц. Посреднички сервис

Члан 64. (Посреднички сервис)

Посреднички сервис је привредно друштво које мора добити потврду о усклађености од Пореске управе, чиме се осигурава да испуњава законске и сигурносне стандарде за посредовање у размјени е-фактура. Прије тестирања усклађености, посреднички сервис мора доставити документацију која потврђује

имплементацију закона о заштити личних података, важећи ISO/IEC 27001 сертификат (стандард за управљање сигурношћу информација), изјаву о обиму услуга и гаранцију да подаци неће бити пренесени ван Федерације. Ове обавезе осигуравају заштиту личних података и сигурност података у складу са законским прописима о заштити личних података. Посреднички сервис је дужан редовно обнављати ISO/IEC 27001 сертификат и достављати најновију верзију Пореској управи, чиме се континуирано потврђује његова усклађеност са сигурносним стандардима. Непоштивање ове обавезе резултира уклањањем са Листе регистрованих посредничких сервиса, што штити интегритет система фискализације. Пореска управа има задатак да обавијести обвезнике фискализације о брисању посредничког сервиса са листе, што омогућава транспарентност и правовремену информисаност корисника услуга. Посреднички сервис је одговоран за софтверско рјешење које нуди за размјену е-фактура, док је за исправно издавање и заступање е-фактура одговоран сам обвезник фискализације. Такође, посреднички сервис и корисници (издавалац или прималац фактуре) склапају уговор којим се дефинишу међусобна права и обавезе, што правно уређује њихов однос и одговорности.

Члан 65. (Обавезе посредничког сервиса)

Посреднички сервис је одговоран за софтверско рјешење које пружа за размјену е-фактура. То значи да сервис мора осигурати функционалан, сигуран и усклађен софтвер који омогућава ефикасну и поуздану комуникацију између издавалаца и прималаца фактура. За исправно издавање и заступање е-фактура одговоран је обвезник фискализације, односно крајњи корисник који издаје или прима фактуру. Ово јасно разграничава одговорности – посредник пружа техничку платформу, док је обвезник фискализације одговоран за тачност и законитост самих фактура. Посреднички сервис и издавалац или прималац е-фактуре склапају уговор којим уређују међусобна права и обавезе. Овај уговор правно уређује однос између корисника и сервиса, дефинишући одговорности, услуге и евентуалне обавезе у вези са коришћењем софтвера и размјеном података.

Члан 66. (Обавезе приступних тачака које нису посреднички сервиси)

Такве приступне тачке морају проћи тестирање усклађености које проводи Пореска управа, али нису обавезне достављати детаљну документацију као посреднички сервиси, чиме се поједностављује њихов приступ систему. Након успјешног тестирања, добијају потврду о усклађености, али се не објављују на Листи регистрованих посредничких сервиса, што их разликује од формално признатих посредника у систему. Приступне тачке које нису посреднички сервиси такође подлијежу тестирању усклађености, али без потребе за доставом детаљне документације и не објављују се на листи посредничких сервиса, што разликује ниво њихове одговорности и службеног статуса у систему.

Одјељак Д. Прекид електронске везе

Члан 67. (Прекид електронске везе)

Ова одредба омогућава обвезнику фискализације да настави издавати фискалне рачуне и у случају прекида интернет везе, али без ВБР-а (вриједносног броја рачуна), уз обавезу да рачуни садрже СБР (серијски број рачуна) и буду одштампани на папиру. Сврха је осигурати континуитет пословања и фискалног евидентирања, чак и у технички отежаним условима. Прописује обавезу обвезника да у року од 48 сати успостави електронску везу и достави Пореској

управи и примаоцима рачуне издате током прекида. Ова одредба осигурава накнадну фискализацију и правну валидацију рачуна, чиме се одржава фискална транспарентност и контрола. Рачуни издати у прекиду везе сматрају се уредно фискализацијом ако је накнадна фискализација извршена у прописаном року. Тиме се штити обвезник који је поступио у складу са законским процедурама, а истовремено одржава интегритет фискалног система. Омогућава оправдане разлоге за прекид везе (промјена уређаја, технички проблеми, више силе) уз обавезу обавјештавања Пореске управе и достављања доказа. Ова одредба уноси флексибилност и правну сигурност у непредвиђеним ситуацијама. Наглашава одговорност обвезника за капацитет мреже, што подстиче техничку спремност и самостално управљање инфраструктуром за неометано пословање. Пореска управа додјељује ВБР накнадно достављеним рачунима и враћа потврду обвезнику, чиме се осигурава транспарентност и контрола над фискалним документима.

Члан 68. (Прекид рада ЕСЕТ-а)

Омогућава обвезнику да у случају потпуног прекида рада електронског система за издавање рачуна (ЕСЕТ) користи посебан блок писаних фискалних рачуна. Ова мјера је кључна за непрекидност фискалне евиденције у хитним ситуацијама. Прописује да посебан блок писаних рачуна мора бити претходно одобрен од стране Пореске управе, што осигурава контролу и спрјечава злоупотребе. Обвезник је дужан у року од пет дана омогућити поновни рад ЕСЕТ-а или набавити други уређај, што подстиче брзу нормализацију рада фискалног система. Прописује обавезу накнадног уноса писаних рачуна у ЕСЕТ и доставу Пореској управи и примаоцима, чиме се осигурава потпуна фискална евиденција и транспарентност. Пореска управа додјељује ВБР накнадно достављеним рачунима и враћа потврду обвезнику, што омогућава правну валидацију и контролу. На захтјев клијента, обвезник је дужан издати рачун са ВБР након накнадне фискализације, чиме се осигурава вјеродостојност и правна сигурност рачуна. Министар ће подзаконским актом прописати детаљне процедуре за валидацију писаних рачуна и накнадну фискализацију, што доприноси стандардизацији и правној регулативи у случају прекида рада ЕСЕТ-а.

Члан 69. (Подручја гдје није могуће успоставити електронску везу)

Ова одредба препознаје реалност да постоје локације гдје није могуће успоставити интернет везу за фискализацију у реалном времену. Омогућава обвезнику коришћење ЕСЕТ-а у off-line моду без ВБР-а, ослобађајући га обавезе издавања е-фактуре док веза није доступна. Тиме се осигурава флексибилност и прилагодљивост система у отежаним условима рада, а истовремено се не нарушава фискални надзор. Прописује обавезу достављања потврде о немогућности успостављања везе од надлежног органа за електронске комуникације, што уноси елемент контроле и спречава злоупотребе права на рад у off-line моду. Обвезник је дужан редовно достављати фискалне рачуне настале у off-line раду Пореској управи, чиме се осигурава накнадна фискализација и потпуна евиденција промета. Пореска управа додјељује ВБР накнадно, чиме се рачуни правно валидирају и интегришу у фискални систем, одржавајући његову цјеловитост и поузданост.

Члан 70. (Провјера могућности успостављања електронске везе)

Уређује процедуру подношења захтјева за потврду о могућности успостављања електронске везе, што је кључни корак за обвезнике који тврде да немају приступ интернету. Дефинише потребну документацију, укључујући податке о локацији и изјаве оператора о недоступности услуге, чиме се осигурава објективност и

вјеродостојност захтјева. Надлежни орган за електронску комуникацију доноси акт о доступности или недоступности услуге у року од 30 дана, што уноси правну сигурност и јасне рокове у поступак. Потврда вриједи годину дана, што омогућава периодично преиспитивање статуса и спречава злоупотребе. Прописује обавезу обнављања потврде, чиме се осигурава ажурност података и континуирана контрола приступа off-line режиму.

Члан 71. (Фискализација корективних аката)

Проширује обавезе фискализације и на корективне рачуне, укључујући оне с негативним износима, што је важно за потпуну и прецизну евиденцију промета и пореских обавеза. Прописује обавезу уношења јединствених идентификатора оригиналног рачуна (ВБР и СБР), што омогућава праћење и повезивање корективних рачуна с оригиналним, чиме се повећава транспарентност и спречавају злоупотребе. Најављује детаљнију регулацију начина састављања, издавања и фискализације корективних рачуна путем подзаконских аката, што је значајно за прецизно и усклађено провођење фискализације у пракси.

Одјељак Е. Плаћање рачуна

Члан 72. (Регистрација података за безготовинско плаћање)

Банке и други посредници који обављају безготовинска плаћања за већ фискализоване е-фактуре обавезни су Пореској управи пријавити извршене уплате у року од 24 сата. Ова одредба осигурава правовремену евиденцију плаћања, што је кључно за транспарентност и ефикасну контролу пореских прихода. Ови субјекти морају користити одобрено софтверско рјешење које омогућава повезивање е-фактура с уплатама и сигурну комуникацију с Пореском управом. Тиме се гарантује сигурност података и интегритет фискалног система. Обвезници се региструју у Централни порески регистар (ЦПФ) и електронски достављају податке о уплати, што омогућава централизовану и стандардизовану евиденцију плаћања. Дефинише минималне податке који се морају доставити (матични број клијента и субјекта, СБР рачуна, износ и датум плаћања), осигуравајући прецизну идентификацију трансакција и њихову повезивост с фискализованим рачунима. Прописује да субјекти не смију извршити уплату без комплетних података, чиме се спречавају грешке и осигурава тачност евиденције. Пореска управа аутоматски провјерава податке и шаље потврду о успјешној или неуспјешној регистрацији, што уводи механизам контроле квалитета и правовременог исправљања грешака. Јасно дефинише одговорности субјекта и клијента у случају грешака, осигуравајући да се пропусти исправе брзо и ефикасно, чиме се одржава поузданост система. Прописују посебне случајеве плаћања преко посредника изван Федерације, пореских заступника или директних уплата клијената, те плаћања путем замјене или преноса права, чиме се покривају различити облици трансакција и осигурава њихова фискална евиденција. Прописује да се подаци достављају за сва плаћања, било потпуна или дјелимична, осим у случају обвезника који сам региструје уплату према ставу (9), што осигурава потпуну евиденцију свих трансакција. Проширује обавезе на случајеве отказивања, промјене или поврата плаћања, укључујући слање података с негативним износима, што омогућава прецизно праћење и корекцију фискалних евиденција.

Члан 73. (Техничке и функционалне карактеристике)

Прописује да ће Министар, на приједлог Стручног одбора за фискалне системе, подзаконским актом уредити техничке и функционалне карактеристике информационог система за евидентирање плаћања е-фактура и комуникацију с Пореском управом. То је кључно за стандардизацију, сигурност и ефикасност фискалног система, осигуравајући да техничка рјешења буду усклађена са законским захтјевима и потребама корисника.

V. СИСТЕМ НАДЗОРА

Одјељак А. Надзор

Члан 74. (Надзор над примјеном закона)

Министарство има улогу управног надзора над примјеном закона и припадајућих подзаконских аката. Ова одредба јасно дефинише институционалну одговорност за праћење и усклађивање провођења законских одредби, што је кључно за досљедну и правилну примјену фискалног система. Пореска управа врши инспекцијски надзор, што јој даје овласти за контролу и провођење законских мјера у пракси. Тиме се осигурава ефикасна фискална контрола и спречавање неправилности. Федерална управа за инспекцијске послове, путем тржишног инспектората, има надзор над обавезом издавања рачуна и оглашавања. Ова одредба проширује надзор на тржишне инспекције, чиме се додатно осигурава поштивање законских обавеза у области фискализације и заштите потрошача.

Члан 75. (Надзор над коришћењем ЕСЕТ-а)

Пореска управа има овлашћења за надзор у пословним просторијама обвезника, што омогућава директну контролу правилног евидентирања рачуна путем ЕСЕТ-а и утврђивање чињеница значајних за опорезивање. Ова одредба је кључна за ефикасну примјену фискалног система и спречавање пореских неправилности. Надзор укључује провјеру усклађености коришћења ЕСЕТ-а са законским одредбама, чиме се осигурава да обвезници поштују техничке и процедуралне захтјеве фискализације.

Одјељак Б. Забрањене активности

Члан 76. (Забрањено оглашавање)

Ова одредба забрањује комерцијално оглашавање, маркетинг или било који облик рекламе за ЕСЕТ (Електронски систем за издавање рачуна) који не испуњавају законске и подзаконске захтјеве. Тиме се штити интегритет фискалног система и спречава пласирање неодобрених или неусклађених рјешења која би могла нарушити сигурност, поузданост и законитост фискализације. Функција члана је да осигура да корисници и тржиште буду заштићени од потенцијално штетних и нелегалних понуда.

Члан 77. (Забрањена употреба неодобреног ЕСЕТ-а)

Овим се забрањује коришћење хардвера или софтвера за издавање рачуна који нису регистровани или одобрени за промет на територији Федерације БиХ. Ова одредба има кључну функцију да осигура да сви уређаји и софтверска рјешења буду провјерени и усклађени са техничким и сигурносним стандардима, чиме се штити фискални систем од неовлашћених и несигурних технологија. Тиме се гарантује законитост и сигурност фискализације.

Члан 78. (Забрањена злоупотреба личних података)

Лични подаци прикупљени у сврху фискализације смију се користити искључиво за те сврхе или у складу са сврхом њиховог прикупљања. Ова одредба штити приватност и спрјечава злоупотребу података. Регулира односе између клијената и посредника, издаваоца рачуна или ИТ пружаоца услуга у погледу заштите личних података, наглашавајући обавезе администратора и обрађивача података. Тиме се осигурава одговорно и законито управљање подацима у процесу фискализације. Примјена општих прописа о заштити личних података додатно осигурава да се фискализација проводи у складу са важећим законима о приватности, чиме се штите права физичких лица и јача повјерење у систем.

VI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Одјељак А. Посебне одредбе

Члан 79. (Мјере забране обављања дјелатности због непосједовања ЕСЕТ-а)

Прописује санкцију забране обављања дјелатности на 60 дана ако инспектор утврди да обвезник не посједује одобрени ЕСЕТ. Ова мјера има превентивну и репресивну функцију, осигуравајући да сви обвезници користе законски одobreне фискалне уређаје, што је кључно за правилну евиденцију промета и спречавање пореских неправилности. Појачава санкцију на 90 дана у случају поновљеног прекршаја у року једне године, чиме се додатно подстиче поштивање законских обавеза и смањује ризик од понављања неправилности. Печаћење простора као начин провођења забране јасно онемогућава даљи рад и наглашава озбиљност санкције.

Члан 80. (Мјере забране обављања дјелатности због неиздавања рачуна)

Предвиђа забрану рада на 30 дана ако обвезник не издаје рачуне путем ЕСЕТ-а у тренутку фискализације, чиме се осигурава поштивање обавезе фискалног евидентирања сваке трансакције. Санкција се појачава на 60 дана у случају поновљеног прекршаја, што додатно подстиче законито понашање. Печаћење простора као мјера провођења забране има ефективну функцију у онемогућавању даљег нелегалног пословања.

Члан 81. (Мјере због непријављивања изнајмљеног ЕСЕТ-а)

Уређује санкције за непријављивање изнајмљеног ЕСЕТ-а Пореској управи: забрана рада на 60 дана за обвезника и трајна забрана за овлашћени сервис. Ова одредба штити интегритет фискалног система и осигурава да сви уређаји буду правилно евидентирани и под надзором. Прописује формални поступак доношења рјешења о мјерама, што осигурава правну сигурност и транспарентност.

Члан 82. (Отклањање неправилности)

Инспектор има овласт да налаже отклањање неправилности у року од 7 до 30 дана, што омогућава корективне мјере без одмах израчених забрана, подстичући сарадњу и усклађивање са законом. Уколико обвезник не отклони неправилности, може му се изрећи забрана рада из члана 80., чиме се осигурава санкционирање неодговорног понашања. Забрана траје док се неправилности не отклоне, што гарантује да се пословање не може наставити док се не усклади са законским захтјевима.

Одјељак Б. Новчане казне

Члан 83. (Тешки прекршаји)

Овим се прописују високе новчане казне за правна лица која почине теже прекршаје везане за фискализацију, попут неиздавања рачуна, непридржавања правила о е-фактурама, коришћења неовлашћених услуга или уређаја, те непоштивања обавеза везаних за фискализацију и оглашавање. Сврха ових санкција је да се осигура строга дисциплина, спријечи пореска евазија и заштити интегритет фискалног система. Предвиђају се и новчане казне за одговорна лица у правним лицима и за физичка лица, чиме се проширује одговорност и на појединце унутар организација, што додатно подстиче поштивање закона. Повећање казни за 50% у случају поновљених прекршаја унутар године дана има превентивну функцију, мотивишући обвезнике да трајно ускладе своје пословање са законским захтјевима.

Члан 84. (Лакши прекршаји)

Дефинишу се новчане казне за лакше прекршаје, укључујући неправилности у садржају рачуна, невођење евиденције, неизвршавање регистрација и слично. Ове казне су нижег износа у односу на теже прекршаје, али и даље значајне за одржавање фискалне дисциплине. Као и код тешких прекршаја, казне су предвиђене за правна лица, одговорна лица и физичка лица, што осигурава широку примјену санкција. Повећање казни за поновљене прекршаје унутар године дана додатно јача превентивни ефекат.

Члан 85. (Прекршаји клијента)

Овим се прописују новчане казне од 100 до 500 КМ за физичка лица – клијенте који прекрше одредбе закона (нпр. неузимање фискалног рачуна). Казна је знатно нижа него за обвезнике фискализације, што одражава различите нивое одговорности, али истовремено доприноси подизању свијести о важности фискалних рачуна и поштивању закона и са стране купаца.

VII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 86. (Обавеза усклађивања)

Поставља јасне рокове за усклађивање пословања обвезника фискализације с одредбама закона и правилником о динамици фискализације. Прво се усклађују B2C трансакције, потом B2B и B2G, што омогућава постепену и организовану имплементацију система. Тиме се олакшава прилагодба обвезника и смањује ризик од кашњења или неусклађености. Прописује обавезу субјеката из члана 72. (банке и посредници) да успоставе комуникацију са Пореском управом у складу с роковима, чиме се осигурава интеграција свих релевантних учесника у фискални систем. Предвиђа доношење подзаконског акта којим ће Министар прописати детаљну динамику фискализације, што је кључно за јасну и правно обавезујућу регулацију процеса.

Члан 87. (Коришћење старих фискалних система у прелазном периоду)

Дефинише прелазни период од почетка примјене Закона до истека рока за усклађивање, што омогућава обвезницима да постепено прилагоде своје системе без прекида пословања. Омогућава коришћење постојећих фискалних система који задовољавају техничке и функционалне карактеристике прописане ранијим правилницима, под условом да су подаци правовремено достављани Пореској управи. Ова одредба штити права обвезника и омогућава континуитет пословања. Прописује да нова лица која постану обвезници након ступања на

снагу морају одмах користити фискалне системе у складу са новим правилницима, чиме се осигурава да сви нови учесници буду усклађени са актуелним стандардима.

Члан 88. (Подзаконски акти)

Прописује обавезу Министарства да у року од 180 дана донесе све потребне подзаконске акте за provedбу Закона, што је кључно за оперативну примјену и детаљну регулацију фискализације. Тиме се осигурава правна сигурност и јасноћа у примјени законских одредби.

Члан 89. (Престанак важења)

Формално укида претходни Закон о фискалним системима, чиме се успоставља правна јасноћа и спречава правна конфузија. У периоду између ступања на снагу и почетка примјене новог Закона, примјењује се стари Закон и његови акти, што омогућава непрекидан правни оквир и сигурност за обвезнике. Забрањује стављање у промет старих фискалних система.

Члан 90. (Ступање на снагу)

Овај члан прописује правни оквир за ступање на снагу и почетак примјене овог закона. Закон формално ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеним новинама Федерације БиХ“. То значи да од тог тренутка Закон постаје важећи правни акт, доступан и обавезујући за све субјекте на територији Федерације БиХ. Међутим, примјена Закона не почиње аутоматски са ступањем на снагу. Ова одредба уводи временски размак између формалног ступања Закона на снагу и његове практичне примјене. Тиме се омогућава припрема свих релевантних актера (Пореске управе, обвезника фискализације, пружалаца услуга и техничких система) за правилну и ефикасну имплементацију фискалног система. Министарство има обавезу да прије почетка примјене Закона потврди да су сви технички, организациони и процедурални услови испуњени. То укључује спремност информационих система, обуку корисника, успостављање комуникације са Пореском управом и друге неопходне елементе. На овај начин се спречавају потенцијални проблеми, неспоразуми и неефикасности које би могле настати ако би Закон почео да се примјењује прије него што су сви услови за то спремни.

4. РАСПРАВА О НАЦРТУ ЗАКОНА У ПАРЛАМЕНТИМА ФБИХ

На 15. редовној сједници Представничког дома Парламента Федерације БиХ, одржаној 17.12.2024. године као и на 6. ванредној сједници Дома народа Парламента Федерације, одржаној 31.01.2025. године, усвојен је Нацрт закона о фискализацији трансакција у Федерацији БиХ, који може послужити као основа за израду Приједлога закона.

На основу закључака Представничког дома и Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине у вези са Нацртом закона о фискализацији трансакција у Федерацији БиХ задужен је предлагач да проведе јавну расправу у трајању од 60 дана – Представнички дом, и 90 дана – Дом народа Парламента ФБиХ.

Током разматрања у Парламенту Нацрта закона о фискализацији трансакција у Федерацији БиХ свој допринос у креирању Приједлога закона дали су **15 уважених заступника и то:** Салко Зилцић, Адмир Чавалић, Ајла Милишић-Пепић, Амра Јунузовић-Каљић, Кадрија Хоџић, Славен Рагуж, Адиса Кокић-

Хиновић, Амел Мекић, Дамир Машић, Кенан Узуновић, Мирза Челик, Мирза Баталовић, Маријан Маријановић, Миомирка Меланк и Дамир Џеба.

Обавијест о почетку провођења јавне расправе објављена је на web страници Федералног министарства финансија/финанција, укључујући и адекватан образац за достављање коментара, примједби и сугестија. У предметној обавијести су поред обавјештења о трајању јавне расправе, дате и упуте свим заинтересованим субјектима да текст Нацрта закона могу пронаћи на web страници министарства, као и да све примједбе приједлоге и сугестије могу доставити на адресу министарства.

Током трајања јавне расправе **запримљено је 46 приједлога, мишљења, коментара и сугестија** физичких лица, привредних друштава, удружења и других заинтересованих лица (Ади Хоџић, Ајдин Баручија, Андреј Антонијевић, Џенан Шабета, Џенана Шабета, Еди Бокун, Енида Твртковић, Харис Спахић, Харун Хусетић, Игор Дугоњић, Јелена Николић, Мирза Алијагић, Наташа Томић, Нела Поробић, Нирман Баримац, Сабахета Шутковић, Сандро Параџик, Весна Кулић, Ахмед Хоџић, Селим Хускић, Саша Гајић, Шемсудин Пезић, Удружење послодаваца Федерације БиХ, Обртничка комора Федерације БиХ, Обртничка комора Кантона Сарајево, Удружење занатлија „СТАРИ ЗАНАТИ“ Кантона Сарајево, Удружење филмских радника у Федерацији БиХ, Заједница издавача у Босни и Херцеговини, Удружење тахи превозника у Федерацији БиХ, Савез општина и градова Федерације БиХ, Удружење банака Босне и Херцеговине, Удружење друштава за осигурање у Федерацији БиХ, Удружење друштава за *leasing* у БиХ, Комисија за вриједносне папире, Регистар вриједносних папира, Триглав Фондови д.о.о. Сарајево, Федерално министарство правде, ЈП Аутоцесте ФБиХ, ТРИНГ д.о.о. Грачаница, ЦОНФИГ д.о.о. Мостар, КОМИСИЈА ЗА ФИСКАЛНЕ СИСТЕМЕ (технички дио комисије/ангажована лица), АДРИАТИЦ ОСИГУРАЊЕ д.д. Сарајево, Привредна друштва „Аутоматиц сервис“ д.о.о. Високо, „Интис“ д.о.о. Бања Лука, ПРЕМИЕР ВОРЛД СПОРТ д.о.о. Читлук и МЕГА ЦОМПУТЕРС Биро за интелектуалне услуге из области информатике Вл. Ћамил Шабановић).

Након окончања јавне расправе, разматрајући све достављене приједлоге, мишљења и сугестије и прије и у току јавне расправе, цијенећи прецизност предложених одредби, објашњења, коментара, обрађивач Закона је приступио изради текста Приједлога закона, те сачинио посебно Извјештај о проведеној јавној расправи.

Коначни прихваћени приједлози, мишљења и сугестије на Нацрт закона

Услијед достављених примједби и сугестија и као посљедица прихваћених приједлога Закон је допуњен и измијењен и то како слиједи:

- Прихваћена је сугестија да се у новом закону одустане од детаљне регулације хардверских компоненти фискализације и да се фокус преусмјери искључиво на софтверски дио, док ће хардвер бити остављен као избор обвезника, под условом да је компатибилан са сертификованим софтвером.
- Повећан је број субјеката који се изузимају од фискализације, и то су субјекти јавног сектора (Централна банка Босне и Херцеговине, Комисија

за вриједносне папире Федерације БиХ, Регистар за вриједносне папире у Федерацији БиХ, Сарајевска берза или друга берза хартија од вриједности), банке и осигуравајућа друштва, као и адвокати за дио пружања консултантских услуга, те стари и традиционални занати.

- Досадашњи модел предвиђао је да Пореска управа сама израђује и интегрише сигурносни модул унутар Електронског система евиденције трансакција (ЕСЕТ). Међутим, како би се повећала учинковитост и смањили трошкови, уведена је промјена према којој сигурносни модул сада израђују произвођачи софтвера који развијају ЕСЕТ. Пребацивањем одговорности на произвођаче софтвера уклања се потреба да Пореска управа сама развија и одржава сигурносни модул, што значајно смањује укупне трошкове развоја, имплементације и одржавања система, за 45 мил КМ.
- Увођење Регистра других ИТ система који комуницирају са ЕСЕТ-ом (Електронским системом евиденције трансакција) представља важан корак у јачању контроле, сигурности и транспарентности фискалног система. Евидентирањем и контролом свих повезаних ИТ система смањује се ризик од неовлашћеног приступа или неусклађених интеграција које би могле угрозити сигурност података и стабилност фискалног система.
- Увођење бесплатне апликације СМе-рачун, коју ће изградити Пореска управа за мале пореске обвезнике, има за циљ поједноставити и дигитализирати процес издавања, размјене и похране рачуна за ову групу обвезника. Бесплатна апликација омогућава им једноставно и бесплатно испуњавање законских обвеза, чиме се смањују њихови трошкови и административно оптерећење.
- Увођење фискализације отпремница и наруџбеница има за циљ смањење утаје пореза кроз већу транспарентност и контролу пословних трансакција прије самог издавања рачуна јер омогућава правовремену евиденцију и контролу свих фаза продајног процеса. Фискализацијом отпремница и наруџбеница Пореска управа добива увид у промет и трансакције које претходе издавању рачуна, што отежава прикривање стварних прихода и избегавање плаћања пореза.
- Увођење могућности привременог изнајмљивања ЕСЕТ-а и пратећих механизма контроле има за циљ пружити флексибилност пореским обвезницима у коришћењу система фискализације, уз истовремено осигурање учинковитог надзора и спречавање злоупотреба.
- Усклађивање одредби закона које се односе на посредничке сервисе, приступне тачке, фискализација отпремница и наруџбеница стварања предуслова преузимања потпуно с Директиве Савјета (ЕУ) 2025/516 од 11. марта 2025. године, којом се мијења Директива 2006/112/ЕЗ у погледу правила о ПДВ-у за дигитално доба. Посреднички сервис омогућава поуздану и стандардизовану размјену електронских рачуна између издаваоца и примаоца, уз аутоматску фискализацију и провјеру података за пореске сврхе, што смањује могућност погрешака и превара. Ова мјера има за циљ модернизацију и хармонизацију система електронског издавања рачуна унутар Европске уније, посебно у контексту прекограничне трговине и дигиталних услуга.

5. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА

Предложеним законом мијења се у техничком смислу у цијелости досадашњи фискални систем и обвезници фискализације биће дужни посједовати електронски систем за евидентирање трансакција који омогућава издавање рачуна и користити га за свако мјесто пословања.

На страни обвезника фискализације, трошак подразумијева трошак набавке електронског система за евидентирање трансакција - ЕСЕТ.

За изградњу или куповину Централне платформе за фискализацију - ЦПФ према процијењеној вриједности од стране Министарства, трошкови би износили око 49 мил КМ. Одржавање оваквог информационог система би на годишњем нивоу 24/7/365 према процјени износило између 500.000 - 750.000 КМ и ово је искључиво износ који се односи на процесе које покрива информациони систем у Пореској управи. Наведени износи представљају процјену износа, те исти могу одступати у односу на промјене тржишта и његовог утицаја. Потребна средства осигурат ће се у Буџету ФБиХ за 2026. годину.

6. УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ, ЕВРОПСКИМ ПРИНЦИПИМА И СТАНДАРДИМА

Након увида у примарне и секундарне изворе права Европске уније и анализе одредби преднацрта Закона о фискализацији трансакција у ФБиХ установљено је да постоје важеће директиве које уређују одређена питања, а које су такође предметом регулирања достављеног закона и то:

- Директива Европског парламента и Савјета 2014/55/ЕЦ од 16. априла 2014. године о електронском издавању рачуна у јавној набавци и
- Директива Савјета (ЕУ) 2025/516 од 11. марта 2025. године о измјени Директиве 2006/112/ЕЗ у погледу правила о ПДВ-у за дигитално доба, а са којом је овај Закон дјелимично усклађен.

У Нацрту закона о фискализацији трансакција у ФБиХ преузете су дјелимично одредбе ових Директива, односно дио који се односи на предмет Закона.

У складу са чл. 27. и 28. Пословника о раду Владе Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21), прибављено је Мишљење Уреда за законодавство и усклађеност са прописима Европске уније број 04-05-02/1-11-1095/25 од 17.11.2025. године. У достављеном Мишљењу изнесена је примједба на члан 3. Нацрта закона о фискализацији трансакција у Федерацији БиХ, којом је затражено усклађивање назива члана те брисање става (2), што је и учињено.

С обзиром на обавезу у складу са Уредбом о процјени утицаја прописа („Службене новине Федерације БиХ“, број: 67/20), достављен је Образац за припрему свеобухватне процјене прописа, на који су дате одређене примједбе у контексту недостатка информација, уз упуту да се исте доставе.

Затим, у складу са чланом 4. Уредбе о поступку усклађивања законодавства Федерације БиХ са правном стечвином Европске уније („Службене новине

Федерације БиХ“, број: 98/16) достављена је Таблица усклађености у односу на Директиву Европског парламента и Савјета 2014/55/EУ од 16. априла 2014. године о електронском издавању рачуна у јавној набавци и Директиву Савјета (ЕУ) 2025/516 од 11. марта 2025. о измјени Директиве 2006/112/EЗ у погледу правила о ПДВ-у за дигитално доба, као и Изјава о усклађености, на које су дате одређене примједбе у контексту недостатка информација, уз упуту да се исте доставе.

Слиједом упута достављени су коригирани обрасци, након чега је Мишљењем Уреда за законодавство и усклађеност с прописима Европске уније број 04-05-02/1-11-1095-2/25 од 18.11.2025. године достављена потписана и овјерена Контролна изјава о проведеној процјени утицаја прописа (Образац број 2) те потписана и овјерена Изјава о усклађености.

У складу са чл. 27. и 28. Пословника о раду Владе Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21), прибављено је Мишљење Федералног министарства правде број 03-02-6-3883/25 од 17.11.2025. године. У достављеном мишљењу нису дате директне примједбе нити сугестије у оквиру надлежности из члана 27. став (1) алинеја 2. Пословника о раду Владе Федерације БиХ, али је указано да, имајући у виду члан 32. став (3) и став (4) Закона о прекршајима Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ“, број: 63/14 и „Службени гласник БиХ“, бр. 41/22 – одлука Уставног суда БиХ, 68/22 – одлука Уставног суда БиХ и 19/25), постоји различита дужина трајања мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности за физичко лице. Стога је потребно одредбе Нацрта закона о фискализацији трансакција у Федерацији БиХ које се односе на посебне мјере ускладити са одредбама Закона о прекршајима Федерације БиХ.

Члан 32. ст. (3) и (4) (Забрана обављања позива, дјелатности или дужности) гласе:

- „(3) Суд може окривљеном физичком лицу забранити обављање позива, дјелатности или дужности ако је прекршај почињен обављајући такав позив, дјелатност или дужност и ако суд утврди да би допуштање окривљеном да и даље обавља такав позив, дјелатност или дужност могло резултирати чињењем прекршаја у будућности. Забрана кажњеној особи да обавља одређене послове може се изрећи у трајању од три мјесеца до једне године, рачунајући од правоснажности рјешења.
- (4) Суд може забранити окривљеном правном лицу обављање одређене дјелатности или наредити затварање пословних просторија или наметнути друга ограничења у обављању дјелатности правном лицу у периоду до шест мјесеци која се покажу примјереним за спријечавање будућег чињења прекршаја.“

Слиједом Мишљења Федералног министарства правде извршено је усклађивање трајања мјере забране обављања дјелатности тако да минимално трајање износи 90 дана, а максимално 120 дана.